

Geachte leden van de Raad,

Wij hebben kennisgenomen van RJ-uiting 2020-10 voor de ontwerp-alinea verwerking baten uit nalatenschappen. Door middel van dit schrijven laten wij (het Nederlandse Rode Kruis, verder: NRK) u weten bezwaar te hebben tegen de ontwerp-alinea en verzoeken u deze te heroverwegen.

Bezwaar

De door u voorgestelde ontwerp-alinea is weliswaar andersom geformuleerd, waarbij nu expliciet is aangegeven op welk moment in ieder geval de bate uit nalatenschap betrouwbaar kan worden vastgesteld. Echter, door het gebruik van de term 'uitzonderingssituaties' wordt impliciet aangegeven dat er ook andere momenten van verwerking mogelijk zijn. Wij zijn van mening dat die andere momenten van het betrouwbaar vaststellen van de omvang van een bate uit een nalatenschap inderdaad aanwezig zijn in het proces van afhandeling van een nalatenschap en dat het verwerken bij ontvangst van de akte van verdeling alleen van toepassing zou zijn in die gevallen waar niet eerder de juiste informatie wordt verstrekt.

Argumentatie

Het Nederlandse Rode Kruis ontvangt jaarlijks een groot aantal nieuwe kennisgevingen van (aandelen in) nalatenschappen. Wij hebben waarderingsregels opgesteld waardoor het mogelijk is om in elk dossier op basis van de verkregen informatie van notarissen en/of executeurs-testamentairs de bate uit nalatenschap op een betrouwbare wijze vast te stellen, reeds gedurende de afhandeling van de nalatenschap. Voor ons is het daarmee niet noodzakelijk om pas bij het ontvangen van de akte van verdeling te waarderen. Onze (tussentijdse) waardering geschiedt met de nodige voorzichtigheid en wordt jaarlijks bijgesteld op basis ervaringscijfers van het voorgaande boekjaar. Zo wordt voor de waardering van aanwezig onroerend goed uitgegaan van het taxatierapport van een NVM-makelaar. Van de door de makelaar in het taxatierapport vermelde waarde wordt een vast percentage opgenomen in de berekening van de omvang van de nalatenschap, waarbij ook nog eens voorzichtigheid wordt betracht. Ook voor aandelenportefeuilles en liquiditeiten hanteren we soortgelijke waarderingsgrondslagen. Tevens wordt bij het bepalen van de omvang van de totale nalatenschap gekeken naar eventuele schulden, legitieme porties, verlichtingen uit hoofde van het testament, legaten etc. Op basis van de netto-omvang wordt het bedrag berekend waarover wij ons aandeel in de nalatenschap waarderen. Door hier op een juiste wijze mee om te gaan en te werken met standaardpercentages, momenten en berekeningssystematiek zijn wij van mening dat de omvang van de bate uit nalatenschap voldoende betrouwbaar kan worden vastgesteld. Onze ervaring is dat als dit consistent wordt toegepast, wat bij ons al vele jaren wordt gedaan, de totale som aan baten uit nalatenschappen een getrouw beeld geeft. Daarnaast constateren wij dat door de gehanteerde werkwijze we slechts beperkt moeten herwaarderen bij afwikkeling van de nalatenschap en/of bij de ontvangst van de akte van verdeling en dat dit in nagenoeg alle gevallen leidt tot een hogere slotwaardering. Vanuit voorgaande redentatie is de toevoeging 'uitzonderingssituaties' naar onze mening overbodig, omdat wij, gebaseerd op de ervaring van de afgelopen 10 jaar, de omvang van de nalatenschap voldoende betrouwbaar kunnen inschatten.

Wij zijn derhalve van mening dat de sector meer gebaat is bij het opstellen van een set aan waarderingsgrondslagen en deze integraal toe te passen. Dit zou in de vorm van een 'handreiking waardering nalatenschappen' kunnen gebeuren. Daarnaast is het mogelijk relevant om te overwegen of andere kengetallen aan de presentatie in de jaarrekening moeten worden toegevoegd, zoals het aantal in een jaar ontvangen dossiers etc. Tevens kan overwogen worden om in de toelichting op de jaarrekening aan te geven wat de ontwikkeling van deze post over de afgelopen x jaar is. Dat zou het inzicht vergroten en de onderlinge vergelijkbaarheid tussen goede doelen ten goede komen.

Vruchtgebruik

Daar waar met de laatste wijziging van de RJ650 in 2017 het argument werd gebruikt om het juiste inzicht te verschaffen en dus te laten zien waar de organisatie in de toekomst recht op heeft, zijn we vanaf 2017 massaal de vruchtgebruiken gaan waarderen. Deze toekomstige baten hebben, door de in het testament opgenomen bepalingen en en/of wettelijke vrijheden van de vruchtgebruiker, echter ook bij de juiste waardering enige mate van onzekerheid in zich, waardoor het NRK voor de omvang van deze vorderingen tegelijkertijd een bestemmingsreserve aanhoudt. De argumentatie die werd gebruikt om vruchtgebruik te gaan waarderen, waar overigens een aantal partijen (waaronder het NRK) in de sector geen voorstander van was, lijkt nu opeens niet meer valide als wordt gekeken naar het voorgestelde (relatief) late moment van waardering van de baten uit nalatenschappen bij ontvangst van de akte van verdeling. Wij zijn van mening dat het voor het vergroten van het inzicht meer relevant is om de bepaling omtrent het waarderen van vruchtgebruik te schrappen dan dat de alinea wordt aangepast met de voorgestelde bewoordingen.

Effect

Daar waar de voorgestelde ontwerp-alinea toegepast dient te worden op boekjaren die aanvangen op of na 01 januari 2021, is onze veronderstelling dat het zou moeten gaan om een schattingswijziging en niet om een stelselwijziging. Bij een schattingswijziging worden nieuw ontvangen dossiers volgens de nieuwe systematiek gewaardeerd, daar waar de gehanteerde wijze van waardering op bestaande dossiers niet wordt aangepast. Een stelselwijziging zou tot gevolg hebben dat ook vorige boekjaren moeten worden aangepast. In dat geval is het effect op de continuïteitsreserve het grootst, omdat dan van de vordering die in enig jaar per balansdatum is opgenomen voor ruim meer dan de helft moet worden afgewaardeerd. Dit heeft onmiddellijk effect op de omvang van de continuïteitsreserve. Daar waar het NRK de continuïteitsreserve zorgvuldig heeft opgebouwd en de omvang heeft bepaald op basis van een risicoanalyse zou een dergelijke afwaardering grote gevolgen hebben. In het geval van een schattingswijziging is het ongunstige effect dat in een jaar de omvang van baten uit nalatenschappen aanmerkelijk lager zal zijn dan de op basis van ervaringscijfers bepaalde omvang in de begroting. Doordat de omvang van baten uit nalatenschappen door het NRK goed is in te schatten wordt voor de financiering van onze activiteiten jaarlijks rekening gehouden met deze bron aan inkomsten. Door de voorgetelde wijziging zal in het jaar van invoering de omvang van deze baten dermate afnemen, dat dit effect heeft op onze activiteiten.

Kosten

In de argumentatie wordt aangegeven dat de Raad heeft vernomen dat het bepalen van de omvang van de nalatenschap soms hoge kosten met zich meebrengt. Wij zijn van mening dat met de systematiek van waardering die wij hanteren er niet heel veel extra kosten worden gemaakt om de omvang van de nalatenschap betrouwbaar vast te kunnen stellen. Hierdoor zijn we echter wel in staat om op het juiste moment de baten uit nalatenschappen in onze staat van baten en lasten op te nemen, wat het inzicht voor de gebruiker van het jaarverslag vergroot. Door de accountant wordt in de (jaarrekening)controle uiteraard tijd en aandacht besteedt aan deze bron van inkomsten. Wij hebben echter niet de indruk dat de hoeveelheid werkzaamheden (inclusief de omvang van de steekproef) door de accountant enorm zullen afnemen door te waarderen op het moment dat de akte van verdeling is ontvangen. De accountant is nog steeds gehouden om door middel van de juiste controlewerkzaamheden deze post (inclusief waardering van debiteuren) voldoende te controleren.

Tot slot

Kortom, wij verzoeken om de voorgestelde wijziging te heroverwegen. Wij zijn van mening dat wij voldoende hebben beargumenteerd dat de huidige bewoording van alinea 640.208 toereikend is en dat de sector meer gebaat zou zijn met een handreiking voor de waardering van nalatenschappen. Uiteraard zijn wij van harte bereid om mee te werken aan de totstandkoming van een dergelijke handreiking (net zoals we toentertijd input hebben geleverd voor de handreiking verwerking en waardering van nalatenschappen belast met (vrucht)gebruik).

Tot het geven van nadere toelichting ben ik uiteraard gaarne bereid.

Met vriendelijke groet,

Wilco van Wijck

Clustermanager Finance & Control

Het Nederlandse Rode Kruis

Verenigingskantoor

Anna van Saksenlaan 50, 2593 HT Den Haag

Postbus 28120, 2502 KC Den Haag

rodekruis.nl